

[Ministeren for handel, industri og søfart.]
ordføreres velvillige indstilling til forlæn-
gelsen af de pågældende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagenes overgang til anden behand-
ling*

vedtoges uden afstemning.

Den følgende sag på dagsordenen var:

*Første behandling af forslag til lov om
moderskabsydelse og om erhvervsmæssigt
arbejde kvinders rettigheder og pligter
i anledning af fødsel (af Petra Petersen
m. fl.).*

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3135;
fremsættelsen findes i tidenden sp. 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

**Arbejds- og socialministeren (Poul Sø-
rensen):** Det lovforslag, der her foreligger,
har — som den ærede forslagsstiller selv
sagde ved forelæggelsen — være forelagt
det høje ting adskillige gange, senest i den
foregående rigsdagssamling. Det bygger som
bekendt på befolkningskommissionens be-
tænkning af 1938.

Som jeg var inde på sidste gang, ligger
fødselstallet nu væsentlig højere, end det
gjorde ved befolkningskommissionens ned-
sættelse i 1935. Fødselspromillen udgjorde
dengang 17,7, medens den i 1949 var 18,9.
I 1935 fødtes 65 000 børn, medens tallet
for 1949 og 1950 var henholdsvis 79 900 og
79 500, og for 1951 anslås et tilsvarende
tal. Vel er tallet faldet en del siden 1947,
da det udgjorde 92 000, men det synes på
den anden side nu at ligge ret konstant.
Fra et befolkningspolitisk synspunkt kan
forslaget derfor stadig ikke anses for på-
krævet.

Hvad de socialpolitiske hensyn angår,
har det ærede medlem fru Petra Petersen
igen fremhævet, at de forbedringer, der er
sket i lovgivningen for moder og barn, har
været ganske utilstrækkelige. Heri kan jeg
fortsat ikke være enig med det ærede med-
lem. Som jeg fremhævede sidste gang, kan
man ikke se bort fra betydningen af de
fremskridt, der i de senere år er tilveje-
bragt for mødre og børn og for hjemmet
i det hele. Foruden loven om mælkehjælp
fra 1946 og ændringerne i mødrehjælpslo-
ven og de meget forbedrede regler om
børnebidrag fra 1948 er der loven om
husmoderafløsning, som det ærede medlem

denne gang klogeligt nok har undladt at
komme nærmere ind på. Denne lov, der jo
udtrykkelig nævner ydelse af husmoder-
afløsning i indtil 14 dage efter en fødsel,
har fået en betydelig anvendelse i befolk-
ningen. Hertil kommer så det lige frem-
satte forslag om halvårsvis regulering af
børnebidragene, der jo også betyder en
forbedring af de enlige mødres stilling.

Jeg vil endvidere gerne fremhæve, at det
offentliges tilskud til mødrehjælpsinstituti-
onerne er steget stærkt. Dette gælder speci-
elt også bevillingerne til spædbørnstøj og
direkte økonomisk støtte til gravide.

Det ærede medlem fremdrog spørgsmå-
let om de ulovlige aborter. I denne forbin-
delse vil jeg gerne — foruden at nævne
den støtte, der gennem mødrehjælpen ydes
netop med henblik på at afværge ulovlige
aborter — henvise til, at hele dette spørgs-
mål for tiden undergives en omfattende
undersøgelse i svangerskabskommissionen.

Jeg er naturligvis klar over, at det er
ønskeligt at gå videre ad de veje, der hid-
til er betrådt for at yde støtte til moder
og barn, og regeringen har, som jo også
fremsættelsen af forslaget om halvårsvis
regulering af børnebidragene viser, opmærk-
somheden henledt på de problemer, lovfors-
laget omhandler. Jeg mener dog at måtte
gøre opmærksomhed på, at en gennemfø-
relse af det foreliggende lovforslag alene
for moderskabsydelsens vedkommende vil
koste mere end det af det ærede medlem
anslåede beløb af 30 mill. kr. årlig, måske
endda lidt over 35 mill. kr., og at der så
hertil kommer udgiften til barselshvilen,
der vil bevirke en yderligere merudgift for
staten på ca. 12½ mill. kr. årlig.

**Ordføreren for forslagsstillerne (Petra
Petersen):** I rigsdagsårbogen for 1950—51
står der om forslag til lov om moderskabs-
ydelse, at det siden 1946—47, da det første
gang blev fremsat, gentagne gange har
været genfremsat, men uden at nå videre
end til behandling i udvalg. Jeg tror, det
er mere rigtigt at sige, at dette lovforslag
gentagne gange har været genfremsat, og
at det hver gang er blevet syltet i et ud-
valg. Derfor har fire forskellige udvalgs-
formænd ansvaret.

Når jeg på trods heraf, på trods af mere
eller mindre velvilje, mest mindre, stadig
genfremsætter lovforslaget om moderskabs-
ydelse, gør jeg det, fordi der i befolkningen
er trang herfor, fordi nødvendigheden af
en lovgivning på dette område er stadigt
stigende, og jeg vil gentage og gentage
det, indtil det bliver hørt. Den velvilje,